

UNDP Fast Facts

Crna Gora

Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)
Bul. Sv. Petra Cetinjskog 1A
81 000 Podgorica
www.undp.org.me

U unapređenju održivog razvoja po mjeri čovjeka, na osnovu svoje globalne razvojne mreže, pristupa inovativnim rješenjima, znanja, iskustava i resursa, UNDP u Crnoj Gori podržava prioritete države koji se tiču pristupanja Evropskoj uniji. Ovo postižemo a) unapređenjem demokratskog društva i odgovornih institucija uz veće učešće građana, b) izgradnjom inkluzivnog društva jednakih mogućnosti za sve građane u postizanju svog punog potencijala, i c) promovisanjem „zelene budućnosti“ kroz transformaciju tržišta u pravcu razvoja otporne ekonomije zasnovane na niskim emisijama štetnih gasova i efikasnoj upotrebi resursa.

Program za lokalni razvoj

Pružanje kvalitetnijih usluga građanima

U kontekstu integracije u Evropsku uniju i kreiranja politika na nacionalnom nivou, a u cilju formiranja solidne osnove za racionalan, održiv i inkluzivan rast na lokalnom nivou, crnogorske lokalne samouprave treba da se pozabave određenim izazovima:

- U većini slučajeva lokalni **strateški okviri** nijesu uskladeni sa nacionalnim strateškim dokumentima i politikama;
- Neodgovarajući **institucionalni kapaciteti** za kreiranje politika zasnovanih na konkretnim pokazateljima, strateško planiranje i sprovođenje strateškog okvira;
- Ograničeni kapaciteti za prevođenje razvojnih strategija u **praktične razvojne aktivnosti**.

Preduslovi za prevazilaženje navedenih izazova su dobro koordinirane aktivnosti na centralnom i lokalnom nivou, izgradnja stručnih kapaciteta i poboljšanje kvaliteta i odgovornosti institucija javnog sektora. Krajnji rezultat tih napora treba da bude **pružanje kvalitetnijih usluga građanima na ekonomičan način**, što je ujedno i ukupni cilj Programa UNDP za lokalni razvoj u Crnoj Gori.

Radionica za zapošljavanje osoba sa invaliditetom u Nikšiću

Čime se bavimo

U okviru Programa za lokalni razvoj pružamo podršku i jačamo kapacitete lokalnih organa za donošenje strateških odluka o životu građana i njihovo kasnije sprovođenje, u saradnji sa lokalnim stanovništvom, uzimajući u obzir administrativne kapacitete, kao i geografsku, ekonomsku i socijalnu situaciju. Program se bavi i unapređenjem **transparentnosti i odgovornosti lokalne uprave**, kao i osmišljavanjem načina za djelotvorno i efikasno obavljanje zadataka i poslova za dobrobit građana.

Ukupni cilj Programa za lokalni razvoj je pružanje doprinosa u postizanju ključnih prioriteta nacionalnog razvoja koji se tiču **racionalnog, održivog i inkluzivnog rasta na lokalnom nivou**, putem efikasnog korišćenja svih resursa, uključujući i sredstva IPA, što je takođe u potpunosti u skladu sa prioritetima Strategije Evropa 2020. Dobra lokalna uprava, više transparentnosti i odgovornosti institucija u javnom sektoru predstavljaju preduslov za sva tri navedena aspekta.

Strateško planiranje u Opštini Kolašin

Naš dodatni doprinos

Aktivnosti UNDP u Crnoj Gori skoncentrisane su na ključne prioritete države koji se tiču pristupa EU, uz uvođenje najboljih međunarodnih praksi i podsticanje učešća civilnog društva. UNDP promoviše kreiranje politika zasnovanih na konkretnim pokazateljima, pruža podršku u javnom zastupanju, stručnu pomoć, pristup stručnom znanju i inovacijama, kao i podršku Vladi na planu koordinacije. Naše komparativne prednosti u ubrzaju održivog razvoja Crne Gore po mjeri čovjeka proističu iz naše nepristrasnosti, globalnog prisustva, kao i iz dosadašnjih rezultata naše podrške državi u uspješnom privlačenju i korišćenju strane razvojne pomoći. U okviru koncepta *Djelujući kao jedan*, UNDP nastoji da dodatno doprinese koherentnosti sistema UN u Crnoj Gori u skladu sa Zajedničkim okvirom integrisanog djelovanja UN za period 2012-2016.

Glavni rezultati

Tokom 2010. godine podržali smo Ministarstvo ekonomije u pripremi **Strategije regionalnog razvoja** (2010-2014). Nakon usvajanja Zakona o regionalnom razvoju, pružili smo podršku planiranju razvoja i odabiru strateških projekata u opština Žabljak i Kolašin. U cilju jačanja kapaciteta lokalne samouprave za uspješan razvoj ljudskih resursa i podrške reformi javne uprave na lokalnom nivou, pripremili smo **Analizu funkcija i kapaciteta upravljanja ljudskim resursima u crnogorskim opštinama** i Analizu potreba za obukom na lokalnom nivou. Podržali smo i izradu Analize funkcionisanja lokalnih samouprava u Crnoj Gori.

U saradnji sa relevantnim ministarstvima i opštinama ostvareno je i sljedeće :

- prepremljen je model forme **Lokalnog energetskog plana** koji će se, u skladu sa Zakonom o energetici, koristiti u svim opštinama; pružena je i podrška izradi navedenih planova za Andrijevcu, Bijelo Polje i Cetinje;
- prepremljen je **Lokalni plan socijalne inkluzije** za unapređenje socijalnih usluga u opština Bar, Bijelo Polje i Nikšić;

- u više opština realizovan je **Projekat podrške u prostornom planiranju**, kako bi se obezbijedila adekvatna primjena Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata;
- pripremljena je publikacija na temu **međuopštinske saradnje** i pružena podrška Ministarstvu unutrašnjih poslova u izradi **Strategije međuopštinske saradnje** (2011-2015).

U cilju podrške razvoju institucija, Program za lokalni razvoj je pomogao:

- sprovođenje **Strategije reforme javne uprave** za period od 2011 – 2016 u dijelu koji se odnosi na lokalnu samoupravu, kao i pripremu izmjena i dopuna Zakona o lokalnoj samoupravi.
- unapređenje **finansijskog upravljanja i kontrole** u svim crnogorskim opštinama;
- jačanje **Jedinice za implementaciju Nacionalne trening strategije** u Zajednici opština Crne Gore;
- promovisanje **Regionalnog parka Komovi** kao stuba održivog lokalnog ekonomskog razvoja;
- osnivanje **lokalnih socijalnih servisa** zasnovanih na konkretnima potrebama u 17 opština;
- **ekonomsko osnaživanje žena** na lokalnom nivou u 4 opštine;
- uspostavljanje **GIS platforme za mapiranje rizika od poplava** u 12 opština.

Poplave u Crnoj Gori 2010. godine

Nakon pripreme strateškog okvira i rada na razvoju institucija, Program za lokalni razvoj je pomogao u formiranju mehanizma za prevodenje strateških prioriteta u investicione planove. Projekti poput **Beautiful Cetinje** u središnjem regionu ili **sanacije jalovišta** u sjevernoj opštini Mojkovac doprinijeli su poboljšanju ekonomskih uslova u oba navedena regiona.

Renovirana zgrada Muzičke akademije na Cetinju

Dio aktivnosti se odnosio i na utvrđivanje alternativnih rješenja za **legalizaciju neformalnih naselja kroz primjenu mjera energetske efikasnosti kao podsticaj**, a pomogao je i u planiranju, sprovođenju tendera i izdavanju koncesija za gradnju malih hidroelektrana.